

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Václavem Kočkou-Amortem ve věci

žalobkyně: **XX**, narozená dne
zastoupená advokátem X
sídlem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo zahraničních věcí**
sídlem Loretánské náměstí 101/5, 118 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 5. 2023, č. j.: 302320-1/2023-MZV/VO

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou včas u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 5. 2023, č. j.: 302320-1/2023-MZV/VO, jímž byla podle ust. § 180e odst. 6 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „z.p.c.“), zamítnuta její žádost o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza podaná proti rozhodnutí Zastupitelského úřadu v xxx (dále jen „prvostupňový orgán“) ze dne 16. 2. 2023 o zamítnutí žádosti o udělení víza č. xxx 2023 02 10 0001.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

II. Obsah žaloby

2. Žalobkyně v žalobě namítala, že jí dne 14. 11. 2022 prvostupňový orgán sdělil, že pro její žádost o vízum je dostačující pozvání přítele potvrzené Službou cizinecké policie ČR (dále jen „SCP“). Dne 24. 1. 2023 však prvostupňový orgán žalobkyni vyrozuměl o nutnosti doložení všech dokladů požadovaných na jeho webových stránkách. Ačkoli se přítel žalobkyně zaručil, že jejím záměrem nebylo zůstat v České republice za účelem zaměstnání, a ani sama žalobkyně při pohovoru dne 10. 2. 2023 nesdělila záměr usilovat o delší pobyt, byla jí žádost zamítnuta. Důvody zamítnutí žádosti spočívající v neprokázání finančních prostředků byly podle žalobkyně v rozporu s předchozími požadavky prvostupňového orgánu na nahrazení těchto důkazů pozváním od přítele a potvrzením ze zaměstnání. Prvostupňový orgán vůči žalobkyni neprojevil vstřícnost a nerespektoval základní zásady činnosti správních orgánů dle hlavy II zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „s.ř.“), které zůstávají zachovány i ve vztahu k z.p.c., rovněž mělo dojít k porušení zásad vyřizování žádostí o vízum dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 o kodexu Společenství o vízech (dále jen „vízový kodex“).
3. Na základě odvolání prvostupňový orgán upustil od důvodu pod č. 2, žalovaný pak upustil od důvodů pod č. 3, 4 a 12. Pokud jde o důvod pod č. 10, žalobkyně měla rámcové informace o České republice, znala zájmy přítele i aktuální složení členů jeho rodiny. Pohovor dne 10. 2. 2023 byl veden tendenčně za účelem zdůraznění migračního rizika a zpochybnění informací od žalobkyně. Ohledně důvodů pod č. 11 a 13 žalobkyně podotkla, že na rodině ani příteli není finančně závislá, pouze na cestu do České republiky potřebovala od přítele pomoci. Bylo nestandardním jednáním prvostupňového orgánu dotazovat se zaměstnavatele, proč žalobkyni udělil dlouhé volno a zda se žalobkyně miní do zaměstnání vrátit. Také dotaz na pana xx k jejímu zaměstnání považuje žalobkyně za nesprávný. U rodinného příslušníka občana členského státu Evropské unie nemají být vyžadovány důkazy k majetkovým poměrům a požadavek na doložení letenek by měl být výjimečný. Ačkoli žalobkyně nad rámec původního požadavku na doložení pozvání přítele, které mělo nahradit důkazy k jejím majetkovým poměrům, předložila i potvrzení o zaměstnání, vyvinul prvostupňový orgán maximální snahu zdůraznit migrační riziko.
4. Pozvání přítele potvrzené SCP s finanční zárukou bylo v souladu s pokyny na webových stránkách prvostupňového orgánu, přitom nebylo v případě žalobkyně akceptováno. Pro prvostupňový orgán byly klíčové jen majetkové a pracovní poměry žalobkyně, ačkoli klíčovým posouzením měla být skutečnost, zda je rodinným příslušníkem občana České republiky ve smyslu ust. § 15a odst. 3 písm. b) z.p.c., který má odlišné postavení z hlediska rozsahu dokladů a zjišťovaných skutečností. Podle ust. § 174a z.p.c. se při posuzování přiměřenosti dopadů správním orgánem má zohlednit mj. pevnost rodinných vztahů.
5. Napadené rozhodnutí převzalo stanovisko prvostupňového orgánu, aniž by samo blíže odůvodnilo správní úvahu. Nijak se nevypořádalo s odvoláním, nepolemizovalo s četnými argumenty, důkazy a odkazy na relevantní úpravu. Žalovaný neměl k dispozici všechny podklady, a tak rozhodoval na základě neúplných informací. Dále se nezabýval porušením žalobkynina práva rodinného příslušníka, čímž byl porušen i Jednací řád komise určující jiné složení u rodinných příslušníků. Konkrétně paní Mgr. xx byla členkou komise rozhodující o odvolání a s ohledem na její přístup má žalobkyně pochybnosti o nepodjatosti. Žalovaný také nevyhověl žádosti o sdělení důvodů prvostupňového orgánu vedoucích

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

k zamítnutí žádosti o vízum, ačkoli o to žalobkyně žádala v odvolání, aby se mohla podrobně vyjádřit.

6. Otec žalobkyně je důstojníkem tanzanské armády, bratr je rovněž příslušníkem tanzanské armády, matka má obchod s potravinami, sama žalobkyně má zajištěnou práci v restauraci a její přítel se za ni zaručil. Žalobkyně považuje za věcně nesprávné, pokud prvostupňový orgán a žalovaný argumentují pouze skutečnostmi naznačujícími migrační riziko, ale zcela vylučují skutečnosti toto riziko vylučující. Aktuálně se nemůže vrátit do svého zaměstnání, neboť na dobu předpokládaného pobytu v České republice za ni byla přijata náhrada. Spolu s přítelem žalobkyně vynaložila značné prostředky na zajištění pojištění, letenek a cestu do xxx. Prvostupňový orgán nepostupoval v souladu se z.p.c., s.ř., Listinou základních práv a svobod, Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod, Listinou základních práv Evropské unie a s vízovým kodexem. Napadené rozhodnutí znamená nepřiměřený zásah do soukromého života žalobkyně.
7. Na základě výše uvedeného žalobkyně navrhla napadené i prvoinstanční rozhodnutí zrušit a přiznat náhradu nákladů řízení do tří dnů od právní moci rozhodnutí.

III. Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný se k žalobě vyjádřil, když s ní vyslovil nesouhlas. Na udělení víza nevzniká právní nárok, což judikoval velký senát Evropského soudu pro lidská práva v rozsudku č. 46410/99, Soudní dvůr Evropské unie ve věci sp. zn. C-84/12 či C-403/16, příp. Ústavní soud ve věci sp. zn. Pl. ÚS 10/08. Šíře uvážení, jakou má správní úřad při posuzování žádosti o udělení víza podle čl. 32 odst. 1 a čl. 35 odst. 6 vízového kodexu, byla rozebrána ve věci Soudního dvora Evropské unie sp. zn. C-84/12. Žalobkyně podle žalovaného nevymezila, jaké údajné nedostatky řízení a rozhodnutí zasahují do jejích práv a způsobují nezákonnost napadeného rozhodnutí. Prvostupňový orgán postupoval procesně správně a zjistil skutkový stav bez důvodných pochybností. V napadeném rozhodnutí se žalovaný vypořádal s podstatnými námitkami žádosti o nové posouzení a přistoupil ke změně hodnocení prvostupňového orgánu, když shledal nepřítomnost zamítacích důvodů pod č. 3, 4 a 12, zatímco prvostupňový orgán v autoremeduře upustil od důvodu pod č. 2.
9. Formulář pozvání ověřený SCP je dostačující k prokázání účelu pobytu cizince na území České republiky a jeho nákladů spojených s pobytem, ale nestačí k prokázání relevantního finančního zázemí, příjmů, majetku a vazeb žalobkyně. Vyjádření prvostupňového orgánu, že dokument je dostačující (nebylo upřesněno, k čemu by mělo být pozvání dostačující), bylo v souladu s vízovým kodexem i s informací na webových stránkách. Tvrzení žalobkyně o předjednání vydání víza je v rozporu se zásadou rovného přístupu k veřejnosti, kdy jednotlivé žadatele nelze upřednostnit před jinými. Doložení rezervace letenky, dokladu o cestovním pojištění či potvrzení o zaměstnání představuje standardní náležitosti dle tzv. harmonizovaného seznamu podpůrných dokumentů, jež jsou po žadatelích bez rozdílů požadovány. Odkázání na francouzský zastupitelský úřad v xxx je běžnou praxí členských států Evropské unie, aby žadatelé nemuseli cestovat na vzdálený zastupitelský úřad České republiky. Úhrada správního poplatku může být u prvostupňového orgánu provedena v hotovosti či platební kartou, jiný způsob úhrady neumožňuje technické vybavení a místní bankovní účet slouží výhradně finančně hospodářskému provozu diplomatické mise. Žalobkyně nevysvětlila, v čem měla spočívat údajná zaujatost úředních osob vůči ní. Anglický jazyk je úředním jazykem v xxx a z komunikace se žalobkyní nevyplývala žádná jazyková bariéra. Z pohovorů s žadateli se nepořizuje zvukový záznam. Žalobkyně při Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

pohovoru nežádala přítomnost tlumočníka a nevyjádřila se, že by nerozuměla kladeným otázkám. Osobní záruka přítele nemůže nahradit povinné náležitosti žádosti, neboť takovou záruku neznají platné předpisy ani vízové řízení. Žalobkyně neoznačila v žádosti pole č. 18 – rodinný vztah k občanovi Evropské unie, z povahy věci nelze sdělit přesné dokumenty prokazující případný vztah s občanem Evropské unie.

10. Žalobkyně byla poučena, kde a jak má podat žádost o nové posouzení důvodu neudělení víza, a to již ve formuláři obsahujícím důvody pro zamítnutí žádosti; opravný prostředek musí být podán u prvostupňového orgánu. Podle ust. § 180e odst. 3 z.p.c. nemohou být důvodem žádosti o nové posouzení důvodů skutečnosti nedoložené či neuvedené v žádosti o udělení víza, proto nemohla být zohledněna návštěva přítele v době od 24. 3. 2023 do 9. 4. 2023. Jestliže byl správní poplatek zaplacen dne 7. 3. 2023, prvostupňový orgán měl lhůtu do 12. 3. 2023 k rozhodnutí o udělení víza, načež žádost postoupil žalovanému, který rozhodl dne 9. 5. 2023 ve lhůtě 60 dnů. Po zajištění kopie spisu bylo zmocněnci umožněno nahlédnout do spisu. E-maily zaslané zaměstnavateli na xxx nebyly do vydání napadeného rozhodnutí zodpovězeny, proto nebyly založeny v kopii spisu. Paní Mgr. xx měla povinnosti týkající se administrativního zpracování žádosti včetně nahlédnutí do spisu, což ji coby předsedkyni komise nemůže a priori činit podjatou při rozhodování.
11. Skutečnosti jmenované žalobkyní nejsou způsobilé vyloučit migrační riziko. Napadené rozhodnutí netrpí nepřezkoumatelností, nebyly porušeny zásady správního řízení, nebyla porušena práva žalobkyně na rodinný a soukromý život. Žalobu navrhl žalovaný zamítnout.

IV. Obsah správního spisu

12. Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobkyně dne 10. 2. 2023 u prvostupňového orgánu podala žádost o krátkodobé vízum v rámci formuláře Žádosti o schengenské vízum na dobu od 23. 2. 2023 do 21. 5. 2023. Účelem cesty do České republiky měly být turistika a návštěva přátel, přičemž k žádosti přiložila dokument „Pozvání“ č. CZE2137524 ze dne 23. 1. 2023, v němž je jako zvoucí fyzická osoba uveden její přítel, který se zároveň zavázal k převzetí veškerých finančních nákladů souvisejících s pobytem.
13. Dne 10. 2. 2023 byl s žalobkyní u prvostupňového orgánu proveden pohovor. Žalobkyně do záznamu uvedla, že pracuje na xxx jako servírka od dubna 2022, ale od prosince 2022 do května 2023 má neplacené volno. V xxx nemá žádný majetek, finančně ji podporovali rodiče a přítel, matka žalobkyně má obchod s potravinami a otec byl ve funkci majora pozemních sil vyslán na roční misi do xxx. Žalobkyně nechce v České republice pracovat, chce jet jen na návštěvu za svým přítelem. Letenku jí uhradil přítel, který by platil i její pobyt.
14. Součástí správního spisu jsou dále mj. vyjádření pana xxx k zaměstnání žalobkyně, e-mailová komunikace zástupce žalobkyně s konzulem Velvyslanectví České republiky v xxx, podklady a dokumenty doložené v průběhu vízového řízení žalobkyní a jejím zástupcem a dokumenty ke stížnosti zástupce žalobkyně na chování úředních osob.
15. Jak je zjevné z Jednotného formuláře pro oznámení důvodů zamítnutí žádosti o udělení víza ze dne 16. 2. 2023, žádost o udělení víza evidovaná pod č. xxx202302100001 byla zamítnuta. Toto rozhodnutí bylo založeno na důvodech: 2. „*nebylo poskytnuto zdůvodnění účelu a podmínek předpokládaného pobytu*“, 3. „*neprokázala jste dostatečné finanční prostředky*“
Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

na obživu po dobu trvání předpokládaného pobytu nebo na návrat do země původu nebo bydliště nebo na průjezd do třetí země, ve které budete určitě přijata“, 4. „neprokázala jste, že jste schopna si legálním způsobem opatřit dostatečné finanční prostředky na obživu po dobu předpokládaného pobytu na návrat do země původu nebo bydliště nebo na průjezd do třetí země, ve které budete určitě přijata“, 10. „informace předložené za účelem prokázání účelu a podmínek předpokládaného pobytu nebyly spolehlivé“, 11. „existují důvodné pochybnosti o spolehlivosti prohlášení učiněných ohledně účelu cesty, podmínek pobytu, socioekonomické situace, úmyslu opustit území členských států“, 12. „existují důvodné pochybnosti o spolehlivosti, o pravosti předložených podpůrných dokladů nebo o pravdivosti jejich obsahu“, 13. „existují důvodné pochybnosti o Vašem úmyslu opustit území členských států před skončením platnosti víza“. Žalobkyně byla poučena, že se žádost o nové posouzení důvodů podává do 15 dnů písemně u zastupitelského úřadu, který vydal rozhodnutí.

16. Žalobkyně podala žádost o nové posouzení důvodů neudělení schengenského víza (doručenou prvostupňovému orgánu dne 28. 2. 2023), přičemž prvostupňový orgán nadále netrval na zamítacím důvodu uvedeném pod č. 2. Žalobkyně následně žádost doplnila o sdělení skutečností, k nimž došlo po vydání prvostupňového rozhodnutí, na což žalovaný nepřistoupil a ve svém vyjádření ze dne 24. 4. 2023 sdělil, že k podání nebude přihlíženo.
17. Následně žalovaný vydal žalobou napadené rozhodnutí ze dne 5. 5. 2023. Na základě nového posouzení souladu důvodů neudělení krátkodobého víza s důvody stanovenými vízovým kodexem bylo rozhodnutí prvostupňového orgánu shledáno v souladu s čl. 32 odst. 1 písm. b) vízového kodexu. Žalovaný vlastním šetřením přehodnotil rozhodnutí prvostupňového orgánu s tím, že zamítací důvody pod č. 3, 4 a 12 nebyly naplněny, naproti tomu byly nadále dány zamítací důvody uvedené pod č. 10, 11 a 13.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

18. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu podle ust. § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
19. Soud ve věci rozhodl při jednání na žádost obou stran. Zástupce žalobkyně uvedl, že aktivní legitimace žalobkyně je zjevná, rozhodování může být založeno na správním uvážení, které však nesmí představovat libovůli, žaloba je dostatečně konkretizovaná, byly porušeny základní zásady správního řízení, nevhodné bylo jednání úředních osob, chyby zatěžovaly též dokazování, nemělo být přihlíženo k vyjádření osoby žijící na xxx, pozvání žalobkyně nebyla dáвана váha, migrační riziko žalobkyně je nulové, správní orgány se snažily podklady žalobkyně zpochybnit, žalobkyně doložila vše, co měla, žalovaný nekriticky převzal rozhodnutí prvostupňového orgánu, správní úvahy jsou zcela nepřezkoumatelné; správní uvážení má své limity, žalobkyně je navíc rodinným příslušníkem občana Evropské unie, má tedy na udělení víza nárok. Žalovaný sdělil, že žalobkyně pouze zopakovala svá žalobní tvrzení, k nimž se již vyjadřovali; právo poskytnout pobyt je výsostným oprávněním státu (s příslušnými výjimkami), řízení o udělení krátkodobého víza zahrnuje významné odchylky od standardního správního řízení, správní orgán má širokou míru diskrece, na udělení krátkodobého víza není právní nárok, rozhodnutí je velmi specifické, jedná se o šablonovitý formulář, z toho vyplývají limity přezkumu jak ze strany žalovaného, tak soudu, z žaloby není zřejmé, jaký měl být způsoben Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

zásah do práv žalobkyně, dva základní cíle vízového řízení jsou bránění nedovolenému přistěhovalectví a bezpečnost; žádost nebyla podána jako žádost rodinného příslušníka občana Evropské unie, kterým žalobkyně není a ani to v žádosti netvrdila, jednalo se o standardní turistické schengenské vízum, na které není právní nárok, hodnotí se jen případné vybočení z širokého pole diskrece. Žalobkyně navrhla zrušení napadeného rozhodnutí, žalovaný pak zamítnutí žaloby. Všechny dokumenty, které byly doloženy žalobkyní k žalobě, jsou součástí spisového materiálu, obsah správního spisu byl zároveň plně dostatečný k rozhodnutí ve věci, proto soud neprováděl další dokazování.

20. Podle ust. § 15a odst. 3 písm. b) z.p.c. *rodinným příslušníkem občana Evropské unie se dále rozumí cizinec, který má s občanem Evropské unie nebo se státním občanem České republiky přihlášeným k trvalému pobytu na území řádně doložený trvalý partnerský vztah.*
21. Podle ust. § 20 odst. 6 z.p.c. *rodinný příslušník občana Evropské unie uvedený v § 15a odst. 3 je k žádosti o udělení krátkodobého víza na zastupitelském úřadu povinen předložit veškeré náležitosti a podpůrné doklady podle přímo použitelného předpisu Evropské unie. Zastupitelský úřad krátkodobé vízum neudělí z důvodů uvedených v přímo použitelném předpisu Evropské unie. Na udělení krátkodobého víza, je-li žadatel rodinným příslušníkem občana Evropské unie uvedeným v § 15a odst. 3, není právní nárok.*
22. Podle ust. § 180e odst. 2 z.p.c. *žádost o nové posouzení důvodů podle odstavce 1 podává cizinec u správního orgánu, který rozhodnutí vydal, písemně ve lhůtě do 15 dnů ode dne doručení sdělení o neudělení víza, zrušení platnosti krátkodobého víza nebo prohlášení krátkodobého víza za neplatné nebo ode dne, kdy mu byl odepřen vstup na území; podání žádosti nemá odkladný účinek.*
23. Podle ust. § 180e odst. 3 z.p.c. *žádost o nové posouzení důvodů podle odstavce 1 musí obsahovat údaje o tom, kdo ji podává, a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo. Důvodem žádosti nemohou být skutečnosti, které cizinec nedoložil nebo neuvedl v žádosti o udělení víza nebo v souvislosti s odepřením vstupu na území.*
24. Podle ust. § 180e odst. 6 z.p.c. *Ministerstvo zahraničních věcí posuzuje soulad důvodů neudělení krátkodobého víza, zrušení platnosti krátkodobého víza nebo prohlášení krátkodobého víza za neplatné, o kterých rozhodl zastupitelský úřad, s důvody stanovenými přímo použitelným právním předpisem Evropské unie. Ministerstvo zahraničních věcí dále posuzuje soulad důvodů zrušení platnosti krátkodobého víza uděleného cizinci, který na území požívá příslušných výsad a imunit, s důvody stanovenými přímo použitelným právním předpisem Evropské unie, a jde-li o rodinného příslušníka občana Evropské unie, s důvody uvedenými v § 20 odst. 5.*
25. Podle čl. 32 odst. 1 vízového kodexu, *aniž je dotčen čl. 25 odst. 1, žádost o udělení víza se zamítne:*
 - a) *pokud žadatel*
 - i) *předloží cestovní doklad, který je padělaný, napodobený nebo pozměněný,*
 - ii) *nezdůvodní účel a podmínky předpokládaného pobytu,*
 - iii) *neprokáže dostatečné finanční prostředky jak na obživu po dobu předpokládaného pobytu, tak na návrat do země původu nebo jeho bydliště nebo na průjezd do třetí země, ve které je zaručeno jeho přijetí, nebo neprokáže, že je schopen si tyto prostředky opatřit legálním způsobem,*

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

iv) během stávajícího šestiměsíčního období již tři měsíce pobýval na území členských států na základě jednotného víza nebo víza s omezenou územní platností,

v) je osobou, na niž je v SIS veden záznam pro účely odepření vstupu,

vi) je považován za hrozbu pro veřejný pořádek, vnitřní bezpečnost, veřejné zdraví ve smyslu čl. 2 bodu 19 Schengenského hraničního kodexu nebo pro mezinárodní vztahy kteréhokoli z členských států, zejména pokud je na něj ve vnitrostátních databázích členských států veden záznam pro účely odepření vstupu ze stejných důvodů, nebo

vii) neprokáže, že má uzavřeno dostatečné a platné cestovní zdravotní pojištění, pokud se na něj tato povinnost vztahuje,

nebo

b) existují-li důvodné pochybnosti, pokud jde o pravost podpůrných dokladů předložených žadatelem nebo pokud jde o pravdivost jejich obsahu, o spolehlivost prohlášení učiněných žadatelem nebo pokud jde o jeho úmysl opustit území členských států před skončením platnosti víza, o které žádá.

26. Podle čl. 32 odst. 2 vízového kodexu rozhodnutí o zamítnutí a důvody, na nichž se zakládá, se oznámí žadateli prostřednictvím standardního formuláře uvedeného v příloze VI.
27. Podle čl. 32 odst. 3 vízového kodexu žadatelé, kterým byla žádost o udělení víza zamítnuta, mají právo na odvolání. Odvolání se podává proti členskému státu, který přijal konečné rozhodnutí o žádosti, a v souladu s vnitrostátním právem tohoto členského státu. Členské státy poskytnou žadatelům informace týkající se postupu, který je třeba při odvolání dodržet, jak je stanoveno v příloze VI.
28. Před vlastním konkrétnějším posouzením soud zdůrazňuje, že zásadní pro jeho přezkum i konečné rozhodnutí byly dva faktory, specifika řízení ve věci krátkodobého víza. Za prvé, správním orgánům zde byla svěřena široká míra diskrece a na udělení krátkodobého víza není právní nárok; je v zásadě na správních orgánech, aby rozhodly, nakolik restriktivní a ochránářskou politiku zvolí ve vztahu k udělování běžných (turistických) krátkodobých víz. Za druhé, řízení je ve srovnání se standardním správním řízením značně neformální, prvostupňové rozhodnutí tvoří toliko formulář, druhostupňové (napadené) rozhodnutí je pak jen přezkumem konkrétních formulářových bodů. Uvedené faktory omezily možnosti soudního přezkumu, resp. modifikovaly je ve srovnání se standardními správními řízeními.
29. Soud předně uvádí, že napadené rozhodnutí neshledal nepřezkoumatelným ani nedostatečně odůvodněným. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je vadou, která souvisí s nedodržením požadavků kladených procesním právním předpisem na výrok a odůvodnění rozhodnutí. S nepřezkoumatelností je spojena i otázka, zda se správní orgán zabýval veškerými skutečnostmi rozhodnými pro posouzení věci. Rozhodnutí je tedy nepřezkoumatelné tehdy, není-li zřejmé, z jakých skutkových závěrů žalovaný vycházel, z jakých podkladů rozhodnutí tyto skutkové závěry učinil a jakými úvahami se řídil při hodnocení podkladů (vizte např. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 28. 8. 2007, č. j.: 6 Ads 87/2006-36). Z tohoto hlediska působí nepřezkoumatelnost rozhodnutí, pakliže správní orgán v rozhodnutí neuvede podklady rozhodnutí, z nichž dovodil skutkové závěry (vizte např. rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004, č. j.: 4 Azs 55/2003-51), či jestliže nevypořádal rozpory mezi shromážděnými podklady, tzn. nevysvětlil, proč upřednostnil podklady svědčící o určitém skutkovém závěru na úkor podkladů svědčících o odlišném skutkovém závěru (vizte např. rozsudek NSS ze dne 11. 8. 2004, č. j.: 5 A 48/2001-Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

47). Nepřezkoumatelnost zakládají též nedostatky spočívající v tom, že není zřejmé, jakou právní normu (popř. jaký právní předpis a v jakém časovém znění) správní orgán na věc aplikoval, jak tuto právní normu vyložil a z jakých důvodů má za to, že s ohledem na skutkové okolnosti daného případu na něj lze tuto normu aplikovat. Žádné pochybení ve vyjmenovaných aspektech nepřezkoumatelnosti přitom napadené rozhodnutí nezatěžuje, a to zvláště s přihlédnutím k značné neformálnosti řízení ve věcech krátkodobého víza způsobené mj. neaplikováním části druhé a třetí s.r. (§ 168 odst. 1 z.p.c.).

30. Co se týče námitek obsažených v opravném prostředku, v posuzované věci konkrétně jde o tzv. „*žádost o nové posouzení důvodů neudělení víza*“, byť žalobkyně své podání označila zároveň jako „*odvolání proti zamítnutí žádosti o udělení víza*“, je podle názoru soudu postačujícím, aby z odůvodnění rozhodnutí jako celku bylo zřejmé, jaký má žalovaný náhled na ty aspekty dané věci, na které žalobkyně poukázala ve svém podání. Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí může být dána též tím, že žalovaný nevyčerpal celý rozsah opravného prostředku (vizte např. rozsudky NSS ze dne 23. 7. 2008, č. j.: 3 As 51/2007-84, či ze dne 19. 12. 2008, č. j.: 8 Afs 66/2008-71). Neznamená to ovšem, že by druhostupňový orgán byl povinen ke každé námitce podrobně odůvodnit své stanovisko a vypořádat každý dílčí argument účastníka řízení. Námitky lze vypořádat i tak, že druhostupňový orgán prezentuje v odůvodnění právní názor odlišný od názoru účastníka řízení, pakliže zdůvodnění tohoto názoru poskytuje dostatečnou oporu výroku rozhodnutí. Tím jsou minimálně implicitně vypořádány i námitky účastníka, absence odpovědi na jednotlivé argumenty účastníka v odůvodnění rozhodnutí potom bez dalšího nezpůsobuje nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Podstatné je, aby se správní orgán druhého stupně vypořádal se všemi základními námitkami (vizte např. rozsudek NSS ze dne 27. 5. 2015, č. j.: 6 As 152/2014-78).
31. V případě rozhodování o žádosti o nové posouzení důvodů neudělení víza nastává specifická situace oproti běžnému rozhodování ve správním řízení. Rozhodnutí prvostupňového orgánu totiž neobsahuje jinak povinnou část s odůvodněním, v níž se popisuje skutkový stav věci, vypořádávají se argumentační tvrzení účastníka řízení, vyhodnocují se prováděné důkazy a provádí se rozbor právní kvalifikace. Toto rozhodnutí je totiž založeno na vyplnění formuláře toliko se zaškrtnutím položek s vymezením důvodů zamítnutí žádosti, přičemž se takový postup předpokládá ve čl. 32 odst. 2 vízového kodexu, který naopak nepočítá se specifikováním zamítacích důvodů při paralelním vypořádání prováděných důkazů a tvrzení žadatele o udělení víza. Žalovaný zde tudíž dostojí své přezkumné povinnosti i tak, že pouze doplní odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, resp. označená formulářová tvrzení rozvede. V této souvislosti však soud připomíná, že z hlediska soudního přezkumu tvoří prvostupňové rozhodnutí jeden celek s rozhodnutím o opravném prostředku (vizte např. rozsudek NSS ze dne 31. 10. 2014, č. j.: 6 As 161/2013-25), na čemž nic nemění uvažovaná anomálie rozhodnutí prvostupňového orgánu.
32. V posuzované věci žalovaný vzhledem k formulářovému charakteru prvostupňového rozhodnutí nemohl pouze souhlasně odkázat na jeho závěry, aniž by se musel vypořádávat s námitkami v opravném prostředku, což je jinak přípustný postup např. ve smyslu rozsudku NSS ze dne 14. 9. 2016, č. j.: 1 As 287/2015-51. Meritum žalobkyniny žádosti o nové posouzení důvodů o neudělení víza spočívalo ve vyjádření ke konkrétním důvodům pro zamítnutí žádosti, přičemž žalovaný se na s. 2 a 3 napadeného rozhodnutí zabýval faktickými okolnostmi vedoucími k aplikaci zamítacích důvodů označených v bodech č. 10, 11 a 13. Ohledně důvodů pod č. 3, 4 a 12 žalovaný nevysvětlil, proč od jejich

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

aplikace na případ žalobkyně upustil. Nicméně, jelikož u nich postupoval ve prospěch žalobkyně, nezakládá vadu napadeného rozhodnutí, že u důvodů pod č. 3, 4 a 12 žalovaný blíže nerozvedl, jaké všechny skutečnosti vzal v tomto směru v potaz, na základě jakých podkladů rozhodnutí tyto skutečnosti zjistil a jak hodnotil shromážděné podklady. V napadeném rozhodnutí byly plně přezkoumány zamítací důvody v bodech č. 10, 11 a 13, je tudíž zřejmé, že žalovaný neseznal závažná porušení základních zásad správního a vízového řízení, a to ani stran jednání úředních osob (to ostatně hodnotil zvlášť v rámci stížnosti podané zástupcem žalobkyně); otázku neposuzování žalobkyně jako rodinného příslušníka občana členského státu Evropské unie nebylo nutné řešit, jelikož žalobkyně podala standardní žádost o udělení krátkodobého víza, nikoliv coby rodinná příslušnice občana Evropské unie. Zároveň a v souvislosti s uvedeným je třeba zdůraznit, že ust. § 180e odst. 3 z.p.c. vylučuje podání žádosti o nové posouzení důvodů pro skutečnosti nedoložené či neuvedené v žádosti o vízum (z toho důvodu taktéž nemohlo být přihlédnuto k novým skutečnostem obsaženým v doplnění odvolání, tj. k návštěvě přítele žalobkyně na přelomu března a dubna 2023).

33. Před věcným vypořádáním žalobních námitek Městský soud v Praze považuje z důvodu obsáhlosti žalobních tvrzení za vhodné poznamenat, že podle konstantní judikatury není úkolem správního soudu reagovat na každý dílčí argument uplatněný v podání a ten obsáhle vyvrátit; úkolem soudu je uchopit obsah a smysl argumentace a vypořádat se s ní (podpůrně srov. rozhodnutí Ústavního soudu, sp. zn.: IV. ÚS 201/04, I. ÚS 729/2000, I. ÚS 116/05, IV. ÚS 787/06, III. ÚS 989/08, III. ÚS 961/09, IV. ÚS 919/14). Jmenovitě v nálezu ze dne 12. 2. 2009 vydaném pod sp. zn.: III. ÚS 989/08 Ústavní soud uvedl, že *„Není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná.“* (srov. také rozsudky NSS ze dne 12. 3. 2015, č. j.: 9 As 221/2014–43, či ze dne 24. 1. 2019, č. j. 7 As 458/2018–27).
34. Ústavní soud se v minulosti opakovaně vyjádřil tak, že Listina základních práv a svobod poskytuje soudní ochranu pouze tomu právu, které právní řád garantuje (srov. rozhodnutí Ústavního soudu, sp. zn.: Pl. ÚS 36/93 a sp. zn.: IV. ÚS 85/04). Ústavní soud dále ve své judikatuře opakovaně vyslovil, že subjektivní ústavně zaručené právo cizinců na pobyt na území České republiky neexistuje, neboť je věcí suverénního státu, za jakých (nediskriminujících) podmínek připustí pobyt cizinců na svém území (srov. rozhodnutí Ústavního soudu, sp. zn.: IV. ÚS 85/04, sp. zn.: III. ÚS 99/04, sp. zn.: III. ÚS 219/04, sp. zn.: III. ÚS 260/04 a sp. zn. IV. ÚS 1628/19). Na udělení víza není právní nárok (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 28. 5. 2019, sp. zn.: IV. ÚS 1628/19) a neudělením víza ani nemůže býtasaženo do žádného základního práva, kterému podle čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod náleží soudní ochrana.
35. Při vydávání víz aplikují orgány České republiky právo Evropské unie, a to vízový kodex, příp. směrnici 2004/38/ES (v případě rodinných příslušníků občana Evropské unie). Čl. 32 odst. 3 vízového kodexu přiznává žadatelům, kterým byla žádost o udělení víza zamítnuta, právo na odvolání. Obsah tohoto práva na odvolání byl vymezen rozhodnutím Soudního dvora Evropské unie ze dne 13. 12. 2017, *Soufiane El Hassani proti Minister Spraw Zagranicznych*, C-403/16. Podle něho se podmínky opravného prostředku proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení víza řídí vnitrostátním právem každého členského státu, přičemž musí být dodrženy zásady rovnocennosti a efektivity. Řízení o opravném Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

prostředku musí v určitém stadiu řízení zaručit možnost podání opravného prostředku k soudu. Při rozhodování o žádosti o nové posouzení důvodů neudělení víza ve smyslu ust. § 180e z.p.c. žalovaný znovu posuzuje, zda byly v projednávané věci naplněny důvody pro neudělení víza. Judikaturou správních soudů je tento opravný prostředek nahlížen jako speciální typ řádného opravného prostředku, který vyúsťuje v rozhodnutí správního orgánu o veřejném subjektivním právu cizince (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 7. 2013, č. j.: 1 Ans 9/2013-39). Vyloučení soudního přezkumu rozhodnutí o novém posouzení důvodů neudělení víza by bylo v rozporu se čl. 32 odst. 3 vízového kodexu ve spojení se čl. 47 Listiny základních práv Evropské unie, podle něhož každý, jehož práva a svobody zaručené právem Unie byly porušeny, má za podmínek stanovených tímto článkem právo na účinné prostředky nápravy před soudem. Z téhož článku Soudní dvůr Evropské unie proto ve výše specifikované věci *El Hassani* (v bodě 42) konstatoval, že „*čl. 32 odst. 3 vízového kodexu, ve spojení s článkem 47 Listiny, je třeba vykládat v tom smyslu, že ukládá členským státům povinnost upravit řízení o opravném prostředku proti rozhodnutím o zamítnutí žádosti o udělení víza, jehož podmínky se řídí právním řádem každého členského státu, při dodržení zásad rovnocennosti a efektivit. Toto řízení musí v určitém stadiu zaručit možnost podání opravného prostředku k soudu*“. Soud tudíž shrnuje, že žádost o nové posouzení důvodů neudělení víza je rozhodnutím ve smyslu ust. § 65 s.ř.s., které svou povahou splňuje vnitrostátní zákonné podmínky pro to, aby mohlo být podrobeno soudnímu přezkumu (nevztahují se na ně ani kompetenční výluky upravené v ust. § 70 s.ř.s.).

36. Na řízení dle ust. § 180e z.p.c. se nevztahují ustanovení části druhé a třetí s.ř. (vizte ust. § 168 odst. 1 z.p.c.). Podle ust. § 180e odst. 9 z.p.c. je však příslušný orgán povinen písemně informovat cizince o výsledku nového posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza. Jak uvedl NSS v rozsudku ze dne 21. 12. 2011, č. j.: 5 Ans 5/2011–221, „*povinnost správního orgánu sdělit neúspěšnému žadateli důvody neudělení víza odpovídá nárokům, které jsou na postup správního orgánu kladeny v souvislosti s povinností respektu k ústavou zaručeným právům a zákazem diskriminace a libovůle při výkonu zákonem svěřené působnosti. Neúspěšný žadatel má legitimní právní zájem na tom, aby mu byly důvody neudělení víza sděleny. Toto sdělení totiž může mít zásadní význam pro jeho další úvahy o tom, zda lze shledané nedostatky odstranit před případným podáním nové žádosti o udělení víza. Citované ustanovení je navíc třeba vykládat v tom směru, že cizinci [...] musely být oznámeny nejen právní důvody neudělení víza, ale i konkrétní skutkové důvody a okolnosti, které vedly správní orgán k závěru, že je naplněn některý z důvodů pro neudělení víza*“. Tyto nároky na informaci o důvodech neudělení víza se uplatní i na informaci o výsledku nového posouzení důvodů neudělení víza, protože žádost o nové posouzení důvodů neudělení víza představuje specifický opravný prostředek, na jehož základě žalovaný znovu posuzuje, zda byly v projednávané věci naplněny důvody pro neudělení víza (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 7. 2013, č. j.: 1 Ans 9/2013-39).
37. Žalobkyně ve formuláři žádosti o Schengenské vízum neoznačila žádný z druhů vztahů k občanovi členského státu Evropské unie. Přítele uvedla jenom jako zvoucí osobu, přičemž účel cesty do České republiky byl žalobkyní vymezen jako „*návštěva přítele*“. Z těchto údajů prvostupňový orgán ani žalovaný nemohli vyvodit, že žalobkyně usiluje, aby na ni bylo nahlíženo coby na rodinného příslušníka občana Evropské unie. Správní orgány nemohou a ani nesmí domýšlet, co chtějí účastníci řízení svými podáními sdělit; také je třeba připomenout dispoziční zásadu, která se promítá i do řízení o žádosti o udělení víza. Při uplatnění této zásady se řízení zahajuje z podnětu účastníka řízení, který má na daném řízení subjektivní zájem. Účastník ve svém návrhu určuje předmět řízení, kterým je správní orgán Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

vázán. Případné tvrzení o vztahu k občanovi členského státu Evropské unie je natolik významnou skutečností, že ovlivňuje vymezení předmětu řízení, kterým by se správní orgány zabývaly. Krom toho je na úvodní straně formuláře zdůrazněno, že rodinní příslušníci občanů Evropské unie některé konkrétní položky (označené hvězdičkou) nevyplňují, žalobkyně je však vyplnila; i z toho je zřejmý její úmysl požádat o standardní krátkodobé vízum, a nikoliv coby státní příslušnice občana Evropské unie. Ačkoli tedy prvostupňový orgán ani žalovaný podle názoru soudu nepochybili, když se nevěnovali otázce posuzování žalobkyně jako rodinného příslušníka občana členského státu Evropské unie, shledává soud potřebným se k tomuto žalobnímu argumentu blíže vyjádřit.

38. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. 4. 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS, která byla implementována do tuzemského právního řádu, ve svém čl. 3 odst. 2 písm. b) stanoví, že *„aniž je dotčeno právo volného pohybu a pobytu dotýčných osob, které tyto osoby již případně mají, usnadňuje hostitelský členský stát v souladu se svými vnitrostátními předpisy vstup a pobyt těchto osob: [...] partnera, se kterým má občan Unie řádně doložený trvalý vztah. Hostitelský členský stát pečlivě posoudí osobní poměry těchto osob a zdůvodní každé odepření vstupu či pobytu těchto osob.“*
39. Z.p.c. stanoví dva okruhy osob, na které aplikuje ustanovení o rodinném příslušníkovi občana Evropské unie – osoby za rodinné příslušníky výslovně označené v ust. § 15a odst. 1, resp. odst. 2 a osoby ve vztahu obdobném rodinnému za splnění podmínky trvalosti vztahu dle ust. § 15a odst. 3. Znění ust. § 15a odst. 3 z.p.c. je třeba chápat tak, že se vztahuje na dvě kategorie cizinců, jejichž vzájemný vztah závislosti je založen na zcela jiných attributech. Ust. § 15a odst. 3 písm. a) z.p.c. dopadá na příbuzné občana Evropské unie neuvedené v ust. § 15a odst. 1 z.p.c., s tím, že cizinec s občanem Evropské unie žil ve společné domácnosti nebo jím byl vyživován či byl na jeho péči ze zdravotních důvodů odkázán; zatímco ust. § 15a odst. 3 písm. b) z.p.c. se pak vztahuje na cizince, který má s občanem Evropské unie řádně doložený trvalý partnerský vztah.
40. NSS ve svém rozhodnutí ze dne 23. 2. 2017, č. j.: 2 Azs 273/2016-43, uvedl že *„takové vztahy, které formálně nejsou rodinnými vztahy dle § 15a odst. 1 uvedeného zákona, ale jsou jim svým obsahem (tedy v rovině faktické) analogické, lze kvalifikovat jako vztahy obdobné vztahům rodinným ve smyslu pojmu zavedeného § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců, přičemž v takovém případě je následně potřeba zkoumat pro účely posouzení aplikovatelnosti § 15a odst. 3 písm. b), zda byl žadatelem takto tvrzený vztah v řízení o žádosti dostatečně doložen, a případně posoudit trvalost daného vztahu a konečně i podmínku soužití žadatele s dalším účastníkem vztahu ve společné domácnosti.“* Podmínku soužití ve společné domácnosti sice odstranila novela z.p.c. provedená zákonem č. 274/2021 Sb., ovšem požadavek dostatečného doložení trvalosti partnerského vztahu nadále zůstává. NSS v rozsudku ze dne 31. 1. 2019, č. j.: 8 Azs 318/2018 – 58, s odkazem na rozsudek NSS ze dne 17. 9. 2015, č. j.: 4 Azs 151/2015-35, pojednal o aplikaci neurčitého právního pojmu „trvalý vztah“ v kontextu vztahu druhů a družky, když konstatoval: *„(...) zatímco u manželství je závažnost a trvalost vztahu dána již právním úkonem, kterým snoubenci do takového stavu po zralé úvaze a s vědomím všech následků vstupují, u neformálního soužití, v němž partneři buďto nechtějí nebo pro různé překážky nemohou takovýmto úkonem osvědčit jeho trvalost, je třeba pečlivě zkoumat jak jeho kvantitativní, tak i kvalitativní stránku. U kvantitativní stránky vztahu je hodnocena trvalost*

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

posuzovaného vztahu, u kvalitativní stránky především jeho hloubka. Kvantitativní i kvalitativní stránka spolu úzce souvisejí a nelze je striktně oddělovat. Trvalost partnerského vztahu je možné dovodit především ze samotné délky vztahu, z jeho předpokládaného budoucího vývoje a vůle partnerů ve vztahu setrvat. Důležité je rovněž posouzení, zda partneři plánují společnou budoucnost, přemýšlejí již o konkrétním budoucím uspořádání vzájemných poměrů a znají i individuální plány svého partnera.“

41. Soud dospěl k závěru, že požadavek trvalého vztahu není u žalobkyně naplněn ve smyslu kvantitativní ani kvalitativní stránky. Při pohovoru sice sdělila, že by se za přítele chtěla provdat, nicméně nedokázala uvést relevantní okolnosti z jeho života. Nevěděla, v jaké části Prahy by se u něj zdržovala, neznala jména matky a sestry svého přítele a stran jeho zaměstnání předložila jen obecnou informaci, že je právníkem (advokátem), aniž by alespoň blíže specifikovala, jakým oblastem práva se věnuje. S přítelem se znala pouze od srpna 2022 a poté až do podání žádosti o vízum spolu komunikovali jen přes aplikaci WhatsApp. V žádosti o nové posouzení důvodů neudělení víza přitom žalobkyně označila za dobu seznámení se s přítelem až průběh září 2022. Jestliže žalobkyně neprokázala trvalost vztahu, potom nebylo povinností prvostupňového orgánu a žalovaného věnovat se otázce pevnosti rodinných vztahů coby dílčího kritéria při posuzování přiměřenosti dopadů ve smyslu ust. § 174a z.p.c. Krom toho by i v případě trvalého partnerského vztahu byla žalobkyně rodinným příslušníkem občana Evropské unie dle ust. § 15a odst. 3 písm. b) z.p.c., přitom ani rodinní příslušníci dle ust. § 15a odst. 3 z.p.c. nemají na krátkodobé vízum právní nárok, nemají úlevy ohledně doložení náležitostí a podkladů a na rozdíl od rodinných příslušníků dle ust. § 15a odst. 1 a 2 z.p.c. u nich nejsou důvody pro zamítnutí žádosti omezeny (§ 20 odst. 6 z.p.c.).
42. Prvostupňový orgán i žalovaný posuzovali hospodářské a společenské poměry žalobkyně. Mzda žalobkyně činila v přepočtu kolem 4 250 Kč včetně proměnlivé výše spropitného. Žalobkyně nedeclarovala existenci bankovního účtu ani případné úspory v hotovosti. Peněžní prostředky jí měli též zasílat rodiče a přítel. Nebylo pak pochybením dotázat se osoby znalé místních poměrů, v daném případě dokonce osoby se státním občanstvím České republiky trvale žijící v xxx, na místní praxi zaměstnání, když se jevílo sporným, zda po osmi měsících výkonu závislé činnosti (žalobkyně během pohovoru uvedla nástup do zaměstnání v dubnu 2022) může zaměstnavatel poskytnout zaměstnanci půlroční neplacené volno, navíc v době turistické sezóny (soud připomíná, že v řízení o udělení krátkodobého víza se neaplikuje část druhá a třetí s.ř., jeho průběh je proto oproti standardnímu správnímu řízení výrazně neformálnější, což se týká i požadavků na dokazování, k tomu srov. např. rozsudek NSS ze dne 7. 6. 2018, č. j.: 9 Azs 410/2017-96). Sama žalobkyně také potvrdila, že nevlastní žádný majetek, rodinné vazby má k rodičům a dalším příbuzným, je však svobodná a bezdětná. Žalobkyně nikdy v minulosti necestovala a o cesty do ciziny ani nejevila zájem kvůli absenci peněžních prostředků. Tyto skutečnosti se potom podle názoru soudu opodstatněně promítají do zamítacích důvodů pod č. 10, 11 a 13, resp. ve správním uvážení žalovaného nelze shledat svévoli.
43. Žalobkyně nebyla prvostupňovým orgánem uvedena v omyl, neboť formulář pozvání potvrzený SCP nemůže být dostačující pro vydání víza. Jak bylo výše rozebráno, na udělení víza nevzniká právní nárok, a současně z e-mailové komunikace založené ve spisovém materiálu ani nevyplývá, že by prvostupňový orgán takovou informaci podal; tvrzení o dostatečnosti potvrzení SCP nesměřovalo ke všem podkladům pro udělení víza, ale toliko k prokázání účelu pobytu, v té samé zprávě je zároveň odkaz na webové stránky, Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

na němž mají být veškeré informace a (jak je ve zprávě výslovně uvedeno) potřebné náležitosti. Je pravdou, že informace není podána zcela jednoznačně a přehledně, na druhou stranu precizní není ani otázka zástupce žalobkyně. Jak se navíc uvádí na rubu formuláře, *„zvoucí osoba se zavazuje uhradit podle z.p.c. náklady spojené s obživou cizince po dobu pobytu až do vycestování z území, náklady spojené s ubytováním cizince po dobu pobytu na území až do vycestování z území, náklady spojené s poskytnutím zdravotní péče po dobu pobytu na území až do vycestování z území, případně též s převozem nemocného nebo ostatků zemřelého; náklady spojené s pobytem zajištěného cizince na území a jeho vycestování z území.“* Naproti tomu se ve formuláři vůbec nepojednává o prokázání zaměstnání, příjmů, majetku, rodinných a společenských poměrů žalobkyně ani o důvodech vrácení se do státu původu. Zcela bezpředmětnou je potom skutečnost, že se přítel žalobkyně zavázal za její návrat do xxx, poněvadž z.p.c. ani vízový kodex neobsahují žádný institut záruky za navrácení cizince do státu původu důvěryhodnou osobou coby paralelu kupř. náhrady vazby v trestním řízení, na čemž nic nemění ani postavení přítele žalobkyně coby advokáta. Slouží-li předmětný formulář toliko k prokázání účelu pobytu, potom nevzniká žádný rozpor s vízovým kodexem ani s informacemi přístupnými na webových stránkách prvostupňového orgánu. Vydání víza pro žalobkyni nebylo připraveno, z e-mailové korespondence nelze dovodit žádný předpoklad takového očekávání žalobkyní, jež by se ocitalo v hrubém rozporu s požadavkem, aby všichni žadatelé splňovali stejné podmínky kladené vízovými předpisy. Požadavky doložení rezervace letenky, dokladu o platném cestovním pojištění či potvrzení o zaměstnání rovněž nepředstavovaly vybočení ze zásady rovného přístupu k žadatelům o udělení víza, neboť tyto doklady figurují v seznamu dokumentů, jejichž pravost a pravdivost prvostupňový orgán ověřuje. Krom toho je třeba uvést, že žalobkyně nakonec požadované podklady doložila, k čemuž jí byl i dán dostatečný prostor, proto ani případná mylná informace v e-mailové komunikaci nemohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé.

44. Nedůvodná jsou též žalobní tvrzení týkající se námitky podjatosti paní Mgr. xxx. Žalobkyně ostatně v žalobě ani neuvádí konkrétní okolnosti, které mají podjatost zakládat. Zmiňuje toliko skutečnost, že paní Mgr. xxx nejprve odepřela nahlédnutí do spisu kvůli jeho odeslání na prvostupňový orgán, aby si po protestu právního zástupce o možném protiprávním jednání vzpomněla, že má k dispozici kopii spisu. Podle ust. § 7 s.ř. platí, že vůči dotčeným osobám postupuje správní orgán nestranně. Vyslovuje se tak požadavek na to, aby ve správním řízení jménem správního orgánu vystupovala osoba, jejíž vztah k rozhodované věci bude neutrální. Procesní garanci tohoto požadavku představuje institut tzv. podjatosti. Nestrannost, resp. podjatost úředních osob, se obecně posuzuje ve dvou rovinách, a to jednak ve vztahu k samotné rozhodující osobě a jejímu vlastnímu jednání a dále ke skutečnostem (okolnostem), které mohou zavdat u nezávislého pozorovatele důvodné pochybnosti o podjatosti úřední osoby (osobní vztahy k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům, z nichž pramení zájem úřední osoby na výsledku řízení, a podíl na rozhodování v předchozích fázích řízení). Soud v mezích žalobních námitek tudíž neshledal sebemenší indicii, že by paní Mgr. xxx byla podjatá, pročez by mohla být jakkoliv dotčena zákonnost napadeného rozhodnutí.
45. Žalobkyně také zmiňovala nevstřícný přístup úředních osob, s nimiž v řízení jednala. V ust. § 4 odst. 1 s.ř. se úředním osobám plní úkoly vyplývající z působnosti správního orgánu ukládá, aby se k osobám dotčeným správním řízením (adresátům veřejné správy) chovaly zdvořile a podle možností, tj. časových, technických, odborných, jim vycházely vstříc. Soud však nenalezl žádné závady v postupu úředních osob, ať u prvostupňového orgánu či u žalovaného, kterými by zásada vstřícnosti byla porušena. Při pohovoru konaném Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

dne 10. 2. 2023 se žalobkyně neohradila proti formulaci otázek ani proti užívání anglického jazyka a nepožadovala tlumočníka. Taktéž ani v rámci e-mailové korespondence žalobkyně neprojevila přání komunikovat v jiném jazyce, protože by jí snad angličtina způsobovala obtíže. Je pravdou, že ze spisu sice vyplynula jistá vzájemná negativita mezi zástupcem žalobkyně a některými úředními osobami, ze strany správních orgánů však byla ventilována především interně (na základě stížnosti zástupce žalobkyně), četné dotazy v průběhu řízení byly zodpovězeny, aniž by případné známky neprofesionality překonaly akceptovatelnou míru, přístup k žalobkyni ani jejímu zástupci zjevně nebyl natolik negativní, aby zasáhl do samotného věcného rozhodování o udělení či neudělení víza (o tom svědčí mj. neuznání některých důvodů zamítnutí žádosti, které našel prvoinstanční orgán).

46. Dále soud konstatuje, že žalobkyně nebyla nucena obrátit se na francouzské velvyslanectví v xxx, bylo jí to pouze nabídnuto jakožto možnost. Žadatelé ze států, v nichž má Česká republika uzavřenou mezivládní dohodu s jinými zastupitelskými úřady členských států Evropské unie o zastupování při zpracování žádostí o krátkodobá víza, v takových případech nemusí cestovat do jiného státu za účelem vyřízení žádosti, což soud naopak pokládá za projev vstřícného přístupu.
47. Žalobkyni zjevně ani nebylo bráněno v podání opravného prostředku. Žádost o nové posouzení důvodů o neudělení krátkodobého víza byla doručena do datové schránky dne 27. 2. 2023 a již dne 28. 2. 2023 na ni prvostupňový orgán reagoval výzvou k zaplacení správního poplatku. Poučení o následcích nezaplacení plně odpovídá dikci ust. § 5 odst. 4 zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích.
48. Z napadeného rozhodnutí ani předcházejícího řízení není zřejmé, že by došlo k porušení ustanovení Listiny základních práv a svobod, Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, Listiny základních práv Evropské unie či vízového kodexu, které by mohlo mít vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé. Totéž platí pro tvrzení o porušení zásady legality a materiální pravdy i o překročení mezí správního uvážení. Uvedená žalobní tvrzení přitom byla prezentována velice obecně, čemuž soud přizpůsobil rozsah svého přezkumu.
49. Soud shrnuje, že žalobkyni nelze přisvědčit, že by řízení a napadené či prvostupňové rozhodnutí byla stížena vadami, jež by mohly mít vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé. Taktéž se neprokázalo tvrzení žalobkyně o záměrném a účelovém vedení řízení tak, aby byly nalezeny jen důvody k zamítnutí její žádosti o krátkodobé vízum.
50. Ze všech výše uvedených důvodů soud žalobu podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.
51. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 8. ledna 2024

JUDr. Václav Kočka-Amort, v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.